Ч. 5. Pocztowa należytość [illegible]

Львів, неділя 27. січня 1929 р. Рік XXXI

Виходить що тижня в неділю.

Адреса редакції і адміністрації: „Свобода", Львів, Ринок 10, II. пов.

СВОБОДА

СЕЛЯНСЬКА ГАЗЕТА

Орган Українського Національно-Демократичного Обєднання.

ПЕРЕДПЛАТА виносить в краю: місячно 80 сот., чвертьрічно 2 зол. 20 сот. В Америці 2 дол. річно. Зміна адреси 50 сотиків. Поодиноке число коштує 20 сот.

Телеф. Редакції: 29-41. Телеф. Друкарні: 29-26

ВЛАСНИМИ СИЛАМИ.

Розглядаючи наше господарське життя в минулому році, з відрадним серцем мусимо ствердити на всіх ділянках господарської організації великий поступ. Стаємо на ноги з післявоєнного упадку, розвиваємось і йдемо вперед, без нічиєї помочи і проти волі тих, що котілиб нас мати своїми наймитами. Розуміється, що відноситься це головно до Сх. Галичини, бо на північних українських землях справа представляється слабше.

Великі успіхи бачимо перш усього в сільсько-господарській організації. Розбудова краєвого товариства „Сільський Господар" пригадує кращі часи передвоєнного розвитку. По повітах повстали його філії, по селах відновляються господарські кружки. Товариство перевело богато господарських курсів, віч, нарад по всіх майже округах, всюди настало заінтересування новими лішпими способами господарювання. „Сільський Господар" не має власних фондів на розбудову. Тому оперся на фінансовій допомові кооператив і зачав працю на спілку з кооперативами.

І в кооперації поступили ми сильно вперед. Минулого року виросло коло 800 нових кооператив по селах, так що нині є усіх понад 3.000, а ті нові зачинаючи організувати торговлю, стануль до боротьби з всякими лихварями, йдучи в сліди за старшими кооперативними сестрами.

Коли вже говоримо про кооперативну організацію, то мусимо зазначити, що вона в минулому році сильно поширила і поглибила свою працю. Торговля зросла так, що минулого року верховна кооперативна організація „Центросоюз" доставляв кооперативам товару вже більше як на міліон золотих місячно, бо на 15 міліонів за 1928 рік. Одночасно розбудував „Центросоюз" в минулому році гуртівний сільсько-господарський відділ, щоби доставляти через кооперативи селянам штучні навози, добірне насіння і т. д. І тут сповнив Центросоюз велике завдання, бо на протязі 1928 року доставив 750 вагонів штучних навозів, 39 вагонів всякого добірного насіння, в тому насіння самих пашних буряків пять вагонів.

Але найважніше те, що „Центросоюз" відкрив також відділ для доставі сільсько-господарських машин і приладдя і на протязі року доставив їх дуже богато. Між іншим закупили кооперативи для наших селян 156 рядкових сіячок, 50 трієрів до чищення збіжа, 63 культиваторів, 78 парників, понад 300 ріжного рода залізних плугів, богато молотілок, а в тому 8 молотілок з моторовим (бензиновим) погоном.

І коли ще недавно нікому й не снилося, що по наших селах будуть люде молотити не ціпами, але моторовими молотілками, що замісць руками будуть сіяти рядковими сіялками, чи замісць чистити збіже решетами або млинками, прийдуть до трієрів, то нині дякуючи щораз краще розвиненій кооперації це є вже дійсністю. Ці глухі і німі машини є найкращими учителями в поліпшенні господарки та поплатности плодів. Кооперативи будують вже свої власні млини, пекарні та інші, а „Центросоюз" будує власну фабрику мила.

Так ішов у нас поступ також на усіх інших ділянках нашого господарського життя та поборював перепони і кидані колоди ворожих нам чинників. Навіть коршми по селах зачали зникати, а понад 100 наших громад вислали ухвали, що не хотять ні чужих, ні своїх коршем. Тому можемо казати собі з вдоволенням, що минулий рік не пішов у нас на марне.

Наші селяне вже пізнали, яким добром є для них кооперація. Вже знають, що це одинока дорога позбутися з наших сіл чужих купців і взяти усю торговлю у власні кооперативні руки. Беруться щораз усильніше до поступової господарки, до ремесла, промислу, торговлі. Біда лиш в тому, що наші кооперативи страшно задовжуються. Кредит, борги це лакома річ, та дуже небезпечна. Нині кредит в цілій Польщі страшно розпаношився, грошем став не доляр ні золотий, а вексель. В слідуючім році запанує велика господарська скрута, а це грозить загальною господарською катастрофою. Так вказують перші познаки.

Тому наші кооперативи мусять в слідуючім році зменшувати борги й уважати на те, щоби та гроза не відбилася на них, бо одно таке потрясення могло би підкосити сильно нашу кооперативну сіть, розбудовану з таким трудом в повоєнних роках.

Зі сойму та про сойм.

Сойм переживає тепер горячі дні. Рішаються у ньому ріжні дуже важні справи й кипить робота. Торкається це і комісій і пленарних (повних) соймових засідань.

І так найголовніша соймова комісія, буджетова, кінчить уже розглядати предложений урядом буджет (обрахунок доходів і видатків) на рік від 1 квітня 1929 до 31. березня 1930 р. Саме 28-го цього місяця цей буджет, у тому виді, як його прийняла комісія, увійде на чергу нарад повного сойму. Тоді то знову кожний посольський клюб буде мати нагоду освітити по своєму політику уряду в усіх ділянках державного життя. Очевидно, **що Український Клюб** вишле на соймову трибуну своїх представників для обговорення так загального відношення уряду до українців та до земель, українцями заселених, як і польської адміністраційної, шкільної і земельної політики відносно громадян української національности.

Із засідань буджетової комісії, які відбулися в останньому тижні, слід згадати про засідання, присвячене **буджетови міністерства скарбу**. Тоді забрав слово також посол **д-р Іван Блажкевич** з Українського Клюбу і в сильних словах змалював **нужду українського населення**. Він виступив проти проекту нових **податків** і звернув увагу на тягарі, які несе наше село у виді податків не тільки безпосередніх, але й усіх посередніх (за вироби монополеві, оплати стемплеві і т. д.) Посол Блажкевич широко обговорював також несправедливу кредитову політику міністерства скарбу, наслідком якої ціла велика українська кооперація (сільсько-господарська, молочарська, споживча, кредитова й асекураційна) є позбавлена якихнебудь кредитів з державних банків Господарства Краєвого і Банку Рільного.

З інших комісій треба згадати про комісію для закордонних справ, на якій в минулому тижні міністер Залеский говорив про **міжнародне положення Польщі**, головно про її відносини з Німеччиною і Совітами. Міністер нарікав, що в Німеччині, мовляв, вічно живе ще ненависть до поляків. Цікавий був той уступ промови міністра, в якому він заявив, що нічого не має проти того, щоби Союз Народів радив над покращанням способів, якими міжнародні чинники можуть опікуватися т. зв. національними меншинами. Ця заява в устах польського міністра має для українців велике значіння, бо нам дуже на такій опіці (але правдивій, а не лише на словах) залежить.

В правничій комісії йдуть наради над новим **устроєм судівництва в Польщі**. Представник Українського Клюбу у тій комісії, пос. **д-р В. Загайкевич**, раз-у-раз забирає підчас тих нарад голос задля забезпечення у судах прав української мови, умождивлення найширшим колам українських громадян входити в склад суддів присяжних і т. д.

У конституційній комісії находиться надзвичайно важний внесок Українського Клюбу, щоби скрізь по законах обовязувала назва „український", а не „рускі" чи „русінські". Ця справа мала вже розглядатися, але її відложено до найблищого засідання. Її буде реферувати посол Сергій **Хруцький**. Ця справа є справою української національної чести, бо торкається питання: хто ми і чиї ми діти?

У шкільній комісії є теж кілька преважних українських справ, які находяться на черзі нарад: справа безправного перекидування з місця на місце (головно українців на Мазури!), справа скасування т. зв. утраквізації шкіл, найбільша наша шкільна болячка і т. п. Референтами тих справ є посол Дм. **Великанович**, пос. **Целевич** і ін.

Для усіх поляків найважнішою справою є **зміна конституції**. В останньому тижні відбулося уже одно засідання повного сойму, який має рішити принципіяльну (засадничу, основну) справу: чи взагалі має бути змінена конституція, чи ні. Ми мже писали про це нераз і зазначували, що ціла „заковика" в тому, що коли навіть сойм рішить „приступити до ревізії конституції", то невідомо, в якому та ревізія напрямку має піти, бо ні один посольський клюб не зголосив ще жадного свого проєкту. Крім того при істнуючому соймовому регуляміні є надзвичайно трудно перевести зміну конституції, бо відповідний внесок мусить бути підписаний 111 послами, а прийняти його можна лише більшістю двох третіх цілого сойму. Отже треба ще й регулямін змінити, щоби влекшити процедуру. Для українців ціла та справа має другорядне значіння, бо для нас важно, як виконується конституцію в житті, а не, яка вона на папері.

Горячі дні сойму полягають ще й на тому, що поруч із усіма цими важливими справами, які є на черзі нарад, вічно невиясненим є старе болюче питання про взаємини між соймом і урядом. В останньому тижні ці взаємини знову погіршились. А саме, маршалок Пілсудський, як міністер військових справ, ані сам не пішов на засідання буджетової комісії тоді, коли розглядався **військовий буджет** (це такий звичай, що кожний міністер боронить свого буджету перед соймом), ані взагалі не вислав туди жадних представників військового міністерства. Як причину подав він те, що в соймі, мовляв, посли ображають офіцирський мундур. На те посли (буджетова комісія) прийняли зі свого боку кілька резолюцій (не приймається, мовляв, до відома такого вияснення і т. д.) і таким робом знову зросло напруження.

У звязку з цим знову появилися поголоски про можливість недалекого розвязання сойму. Кажуть, що це станеться зараз після ухвалення соймом буджету, себто вже на весну. Очевидно, що нічого певного сказати не можна, бо ніхто цього не знає. В усякому разі положення досить непевне. До нас кличе воно: бути вічно настільки приготованими під організаційним оглядом, щоби жадні несподіванки нас не заскочили!

„Нова обіцяна земля".

Кольонізація Перу.

Польський уряд хоче кольонізувати еміґрантами з Польщі полудново-американську републику Перу. Як зачувати, Банк Краєвого Господарства набув уже 500 тисяч гектарів праліcу над рікою Укаялі і має розпарцелювати його між польських кольоністів. На початок вишле туди 500 родин, з котрих кожда має дістати безплатно по 30 гектарів ґрунту. Крім того перуванський уряд уділив львівському рільничому синдикатови концесію на один міліон гектарів. Це товариство буде вести кольонізацію на власну руку.

Нема сумніву, що кольонізуванням Перу еміґрантами з Польщі займуться польські дідичі не з любови до безземельного селянства. Вони хотять вивезти кількасот тисяч селян, бо тоді натиск на земель-

Pr. 556|28, Sąd okręgowy karny we Lwowie postanowił na posiedzeniu niejawnem po przesłuchaniu Prokuratora przy tymże Sądzie a) zatwierdzić po myśli przepisu z art. 76 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 10 maja 1927 poz. 398 Dzup. Nr. 45 dokonane dnia 5. I. 1928 przez Starostwo Grockie we Lwowie zajęcie czasopisma pt. Swoboda Nr, 51 z dnia 16. stycznia 1928 z powodu, ze zamieszczony w tem czasopiśmie artykuł pt. „Polityka sylnei ruky" zawieraja w sobie znamiona zbrodni z § 65 a) u. k. b) wydać pomyśli przepisu z art. 77 cytowanego rozporządzenia zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż roznorzadzenia. — We Lwowie. dnia 19. grudnia 1928

Mayer.

ну реформу в Польщі буде менший. Нарід дуситься з браку землі, домагається земельної реформи в краю, а вони дають йому землю в полудневій Америці!

Република Перу щодо простору чотири рази так велика як Польща, але мешканців має всього кілька міліонів. Клімат горячий, так що люди ходять цілий рік напів голі. Переважно індіяни, бо европейців мало. Управляють бавовну, каву, банани та інші овочі. Доріг нема ніяких.

Чи така країна надається для наших людий, велике питання. То є певне, що польські еміґранти не дуже будуть рватися до Перу і кольонізація схоче опертися на українських нуждарах. Тому нашим людям треба бути осторожними і не лакомитись на перувіянський „рай“, як певно аґітатори будуть його захвалювати. Не кидати рідної землі, але в промислі та в інших ділянках праці шукати проживку.

Справоздавче віче.

Пос. Тершаковець в Порохнику.

До Порохника пов. Ярослав приїхав в неділю, 22. грудня м. р. український посол Гр. Тершаковець. Повідомлений про це нарід зійшовся в числі кількасот осіб у місцевій захоронці, де відбулося посольське справоздавче віче. Багато народу, що прибуло також із сусідних сіл, стояло мимо морозу на зворі під вікнами. Місцевий парох о. Кобрин представив зібраним посла і короткою промовою отворив віче. Пос. Тершаковець подав звіт з діяльности Українського Клюбу і промовив так до серця слухачів, що всі одноголосно ухвалили предложені резолюції.

В дискусії промовці селяни домагались української школи і нарікали, що шкільний плебісцит, переведений в користь українського навчання, скінчився нічим. Крім того люди звертались до посла з ріжними болячками, на які посол кождому давав якусь раду. Віче зробило на учасників найкраще враження і селяни просили посла навідуватись частійше в ці сторони.

Населення Порохника, хоч під ріжними впливами говорить польською мовою, тримається витревало греко-католицького обряду і вважає себе українцями. При соймових виборах голосувало масово на 18-ку та не може зрозуміти, чому ті голоси уневажнено. По селах повстають читальні „Просвіти“, ведені самими селянами, бо на жаль, інтеліґентських провідників тут нема.

Мир чи війна?

Більшовицька акція за пактом Кельоґа.

Радянський уряд вислав перед кількома тижнями до Польщі письмо, в якім предкладає польському урядови підписати спільний протокол, на основі якого пакт Кельоґа став би важний для обох держав негайно після його ратифікації (затвердження) своїми парляментами. Як відомо, пактом Кельоґа пятьдесять европейських і позаевропейських держав осудили всяку війну як спосіб полагоджування міждержавних спорів і згодились передавати їх міжнародним судам. Та хоч від підписання цього пакту минуло чотири місяці, він нікого ще не обовязує, бо жадна з підписаних держав ще його не ратифікувала. Отже радянський уряд спитав тепер Польщу, чи обі держави не підписалиб такого окремого протоколу та згодилися добровільно ненападати на себе.

Це письмо наробило великого шуму в цілому світі та багато клопоту самій Польщі, яка спершу не знала що на це більшовикам відповісти. Виринули ріжні здогади, що могло спонукати більшовиків до такого кроку, а всі підозрівали в ньому якусь хитру гру. Казали, що більшовики готовляться до війни і хотять звалити війну за її вибух на Польщу, будучи певними, що вона згаданого протоколу не підпише. Інші впевнювали, що більшовики хотять тільки приподобатись Америці, де перебуває тепер директор державного радянського банку і старається за більшу позичку для Радянського Союзу.

Врешті Польща відповіла, що в тій справі мусить наперед порозумітися з іншими державами, які сусідують з Радянським Союзом, та спитала, чому й вони не дістали від більшовиків такого предложення. Радянська відповідь була дуже ясна. Сказано в ній, що радянському урядови залежить дуже на збереженні мира та що він до мирової акції втягне всі сусідні держави на Сході. Тимчасом прийшла вістка, що північно-американські Зєдинені Держави ратифікували пакт Кельоґа, а так само Франція годиться на ратифікацію. З огляду на те Польща відповіла радянському урядови, що затвердить пакт Кельоґа разом з балтійськими державами і Румунією.

Зачувати, що в міністерстві заграничних справ роблять вже приготування, щоби польському соймови предложити в найблищім часі ратифікацію пакту Кельоґа. Значилоб, заноситься у нас на мир.

За прим'ром інших держав.

Диктатура в Юґославії.

В Юґославії зайшли, як відомо, події, які свідчать, що мішана держава, де один нарід хоче панувати над другим, не може мати ніколи спокою. Серби, що хотять згнобити хорватів, довели до того, що в білгородськім парляменті прийшло до стріляння і вбито двох хорватських послів. Всякі спроби юґославянського уряду помирити ті два народи не довели ні до чого і ворожнеча загострювалася з дня на день. Аж 5. січня ц. р. сербський король Александер скасував дотеперішню конституцію і накинув нову, якою ввів диктатуру. Головою уряду став ґенерал Живковіч, котрого наділено необмеженою владою. Всі політичні партії розвязано, самоврядування і свободу преси скасовано, багато хорватських газет закрито, редакторів арештовано, а крім того багато урядовців хорзатів усунено. Зачувати, що військова диктатура потріває довший час і звернена проти незалежницького руху хорватів. Розуміється, що хорвати не дадуться сербам згнобити і в Юґославії заповідаються поважні неспокої.

Домова війна в Афганістані.

Боротьба трьох королів.

Відносини, які витворилися в Афганістані, подібні до відносин, які до недавна переживав Китай. В цій азійській державі зводять, як відомо, між собою боротьбу англійська і радянська політика. Більшовики, що сусідують з Афганістаном від півночі, хотять опанувати його своїми впливами, щоби мати безпосередній доступ до англійських Індій, положених зараз на полудни, та повести туди революційну аґітацію. Англія боронить всіми силами цього доступу і покищо побідила. Побіда афганських повстанців і уступлення короля Аман-Улаґа з престола це великий успіх англійської політики. Бо Аман-Улаґ підчас свого побуту в Москві заключив був з більшовиками тайний договір, яким признав їм значні користи.

Однак на тім не скінчилося. Домова війна в Афганістані тревае дальше і наслідник Аман-Улаґа, його брат Інай-Улаґ був тільки три дні королем. Його прогнали повстанці і на королівськім престолі засів їх провідник Бача Сакао, назвавши себе Габіб-Улаґом. Тимчасом Аман-Улаґ, що втік на полудне до міста Кандахару, не дав за вигранy. Він відкликав своє зречення з королівського престола і разом зі своїм братом готовить наступ на втрачену столицю Кабул. За ним стоїть 4.000 вірного війська а також частина населення його підтримує. Крім того числить на поміч більшовиків і вже є чутка, що більшовицька влада перекинула на афганську границю великі відділи кінноти.

Зате Інай-Улаґ, щоби забезпечити собі англійську поміч, заявив що Афганістан піддається під протекторат Англії, як це було перед проголошенням незалежности цеї держави. Розуміється, Англія тільки на те чекала і вже призначила для афганського володаря, якого називає тільки еміром, більшу грошеву запомогу.

Европейські реформи в Персії.

Кіновий примус.

Перський диктатор Різа Кган задивився на турецького диктатора Кемаля та бувшого афганського короля Аманулаґа і хоче зреформувати Персію на европейський лад. Щоби призвичаїти Персів до европейського способу життя та впоїти в них европейського духа, перський уряд уладив навіть в найменших перських селах на державний кошт кінотеатри, до котрих вступ безплатний. В кінах показують европейське життя і перси ходять дивитися на це примусово під загрозою кари.

Я. Кріп.

Пригоди Івана Ґаха.

(Дальше).

Як лише перші подорожні показалися перед двірцем на сходах, юрба наганячів кинулася на них наче гайвороння. Кожний харциз шукав своєї жертви.

До Івана підійшов старший літами, каправий, з червоним носом осібняк і протягаючи руку, заговорив буцім до знакомого:

— „Го, го, кого я відзе! Як се маце, Базилі? О, давно я вас не відзял“.

— Який я вам Базилі? Іван називаюся і вас не знаю. Відчіпіться й йдіть в свою путь! — відпекується Іван і хоче червононосого лишити, та цей вдізливець причепився до Івана як смола, не пускає.

— Так, так, пригадую собі, Іван, Ян! Як там проживає ваш вчітель, тен... тен...

— Скоропад — піддає Іван.

— Так, так, рихтик, Конопад. Я його знаю, разом до школи ходили, в одній лавці сиділи...

— То не може бути, наш вчитель молодий, а ви старий дід, понад шістьдесятку, як могли з ним до школи ходити?

— А то певно син! Я з його батьком ходив. Також вчітель. Добряча душа!

— Ні, панцю, нашого вчителя батько хлібороб, ще й неграмотний. Якщо ви з ним в школі вчилися, то не багато навчилися — глузує Іван.

Наганяч затявся. На вступі не повезло, треба би якось инакше розмову навязати:

— Ви, бачу, пане Яне, хореньскі, зараз пізнати. Бідний! — згодом буцім розжалоблюючися підняв наганяч. — Приїхали лікуватися. То ніц, я вам такого дохтора дам, що в цілій Польщі другого такого не має. Він як вам дасть лік, то відразу будете танцювати.

— Танцюйте самі, як вам хочеться, мені не до танців, мене ось під грудьми млоїть, ниє, що світ мені не милий, не то танці...

— Не тепер танці, не тепер, як з легкої руки мого дохтора видужаєте, то тоді. Але з чого у вас ця недуга взялася? — випитує.

Іван став розказувати про початок у корчмі, про вареники і розказав геть всьо до числа, а наганяч слухає, не слухає, держить Івана під руку і провадить до середмістя.

На розі вулиць Городецької і Красіцьких стрінули панка у витертій одежині, що стояв на хідник у і чіхався поза плечі. Він переморгнувся з наганячем, добув з кишені годинник з ланцушком, підійшов до Івана і заговорив:

— Купце, господажу, зиґарек, правдзіви злоти з ланьцушкем. Тaньо спшедам. Мнє самеґо коштовал 500 зл., дам за 200 зл., бо потшебуєм пінендзи на подруж до дому. Вишедлем зе шпітала. То цали муй майонтек.

Іван взяв годинника, оглядає, правда, золотий, блищиться і тикає, сподобався, щож, коли у нього грошей обмаль.

Як заплатить 200 зл., то з чим піде до дохтора? А подорож до дому?

— Гарна річ, варт купити! — заохочує наганяч. — Я самий — каже — купив би, якби мав гроші. Тaж то за півдармо!

— І у мене тих грошей тільки, як треба, нема — каже Іван, віддаючи годинника.

— А веле маце? — питає поквапно власник годинника.

— Можна поторгуватися, пан не такий, щось з ціни опустить, бо потребує грошей. Не пускайте, пане Яне, такої оказії, а то опісля будете жалувати — шепотом заохочує наганяч.

Торг в торг, згодилися на ціну 140 зл. Іван добув гроші, заплатив, сховав золото в пазуху і рад з дешевого купна, почимчикував наперед. І він носитиме в селі панський годинник, чому ні? — думає. Наганяч приостав по заду, перешептався з панком, поділилися Івановою працею і наганяч пустився доганяти Івана, а торговець годинниками повернув в бічну вулицю і щез поміж домами.

— Уф, тай утомився! Ледви на силу дігнав. Не спішіть так, Яне, маєте час, дохтор вже недалеко! — заговорив задихавшись від скорого ходу наганяч.

— Не конче. Я питав людий, то казали, що дохтор мешкає коло шпиталю на Личакові, а то неблизько — відповідає Іван.

— А ви до котрого дохтора хочете йти? — питає наганяч.

Іван замісць відповісти, добув з череса панотцеву картку з адресою лікаря українця.

Наганяч відчитав адресу і ніби здивований аж скрикнув:

— Та що це ви? До небіщика хочете йти? Тож той дохтор помер, ви не чули? Навіть в газетах стояло, не читали? — збрехав він. — Але не журіться, я вас заведу до ліпшого дохтора!

— Свят єси Господи! А йомуж що було? Таж то, кажуть, ще нестарий був чоловік, най з Богом спочиває. Ти до нього лічитися, а він небіщик! Ото раз щастя! — нарікав Іван.

Він повірив наганячеви, забув на панотцеву осторогу і поволікся за хитрим харцизом.

При вулиці Собіського мешкав молодий жидок, лікар Шміль Райхман, один з тих, що лічення хорих вважають „ґешефтом“ і ведуть його при помочи платних наганячів. Такі дурисвіти лічили не краще баби Василини чи діда Охріма й не одного передчасно виправили на другий світ.

У Львові вони були загально відомі і до них ніхто лічитися не йшов. Вони жили і дихали тим, що їм наганячі достарчували, а наганячі полювали лише на посторонніх селян. Та і селяни чимраз то менше давалися наганячам туманити, бо зміркували, що добрий лікар не потребує послугуватися наганячами.

Як можна було надіятись, кіновий примус викликав сильний опір перського духовенства, що вважає кіно ділом діявола. Але Різа Кган зробив з ними коротку справу. Збунтованих мулагів усунув зі становищ і видалив з краю. Переведено також реформу перського шкільництва. В ріжних сторонах заложено багато шкіл, де вчать латинської азбуки, подібно як в Туреччині. Здається, що перси культурнійший народ від афґанців і тому европейські реформи в Персії не викличуть такого бунту як в сусіднім Афґаністані.

Справа посла Хруцького.

Рішення маршалківського суду.

Дня 27. листопада 1928 р. сталася в польськім соймі подія, що кинула ярке світло на відношення частини польських послів до парляментарних представників українського народу. Після засідання освітної комісії польський посол Полякевич (одинка) ударив в лице українського посла Сергія Хруцького. Справа пішла, як відомо, перед так званий маршалківський суд. Маршалок Дашинський утворив окремий гоноровий суд, зложений з послів: К. Пужака (польського соціяліста) і Ю. Бараньского (одинка) та пос. Хаціньского (хр. дем.) як голови.

Дня 16. січня ц. р. марш. Дашиньскі оголосив письмо, що цей гоноровий суд, розваживши обставини справи та переслухавши свідків, рішив: 1) Посол Хруцький образив 27. листопада м. р. з соймі посла Полякевича і тим причинився до викликання події, гідної пожалування; 2) посол Полякевич відповів неспівмірно до степення зазнаної образи і в спосіб, що заслугує на нагану.

Образ війни.

Цікава вистава.

В німецькому місті Липську влаштовано виставу світової війни. Цікава вона тим, що показує страшне знищення, яке потерпіло людство від тої війни. Виставлено фотоґрафії зігнилих трупів, знищених домів, спалених міст і сіл та ріжні дикі і страшні образи, що морозять кров у жилах.

Сумно вражає нині спис тих річевин, якими заправляли воєнний хліб. Сюди належать: бульба у всяких видах, отруби, сушена калярепа, сушені бураки, мелений верес, мелене листя дуба, бука і інших дерев, мелена конюшина і т. п.

Якби на посміховище виставлено ріжні воєнні обіцянки та проклямації, яких уряли навіть не думали, а в найкращім випадку не можна додержати. Виставлено брошуру одного німецького пастора п. з. „В імя боже“, де між іншими сказано: „Жовняр повинен забивати, повинен ломати ворогови ребра баґнетом, свистячою шаблею рубати ворога на кусники, це його святий обовязок, а навіть це є служба божа“.

На конець обрахунок світової війни. В самих убитих стратила: Анґлія 800.000, Австро-Угорщина 1,500.000, Бельґія 115.000, Болгарія 155.000, Франція 1,400.000, Німеччина 2,000.000, Росія 2.500.000, Румунія 150.000, Сербія 690.000, Італія 600.000 — разом кругло 9,820.000 людий. Коли додати до того зменшення в уродинах і надвишку смертности, то осягнемо число 35 і пів міліона втрачених людий.

Чи ті числа не є найкращою мировою аґітацією, чи не змушують нас до оклику: Геть з війною! Хай живе вічний мир!

Присилайте передплату!

Арештування в Батятичах.

З приводу крівавих подій.

Вступне слідство в справі крівавих подій в Батятичах пов. Жовква вже скінчилося. На приказ судді Дуніковського зі Львова привезено до львівських арештів 28 селян, арештованих в Батятичах. Їм закидують злочин публичного насильства. Між арештованими є 9 жінок і одна 16-літня дівчина.

Трьох арештованих є ранених кулями і їх умістили у вязничнім шпиталю.

Відгомін державного свята.

Засуджені луговики.

Перед карним трибуналом у Львові відбулася 18. ц. м. розправа проти трьох луговиків з Вільки, пов. Рава Руська, Т. Ярмоли, Андр. Ґіля і Ів. Зради за те, що зневажили державну фану, якою був прикрашений шкільний будинок дня 10. листопада м. р. Обвинувачені призналися до того вчинку, але зазначили, що знищили хоругов тільки з мести на учителю Маніку, котрий лаяв їх образливими словами. Трибунал засудив Ярмолу на 2 і пів місяця, а Ґіля і Зраду на місяць вязниці, обох з завішенням кари. Ярмола мусить відсидіти кару, тому що вже був караний.

Йорданське свято у Львові.

Три водосвяття.

Цьогорічне Йорданське свято у Львові відбулося, як мало коли, величаво. Цілий Ринок був заповнений українським громадянством, що не зважаючи на сильний мороз і сніговицю, прибуло заманіфестувати свою многочисленність. Явились процесії з усіх львівських парохій і все греко-католицьке духовенство. В церемоніяльнім поході були представники усіх українських установ. Співали два хори. Свячення води доконав в заступстві митрополита мітрат Базюк в асисті всіх членів митрополичої капітули і численного львівського духовенства.

Одночасно відбулося друге водосвяття на Марійській площі для греко-католицьких жовнірів львівської залоги при участи представників військової і цивільної влади та при вул. Курковій для православних жовнірів львівської залоги і кольонії православних мешканців міста. Публику в обох цих святочних обрядах творили поляки і наші москвофіли.

За напад на почту.

Не скінчена судова розправа.

Перед судом присяжних у Львові станули минулого тижня два українські робітники: Евген Скіцький і Іван Штокало, обвинувачені за участь в нападі на почтовий уряд при вул. Глубокій минулого року. Обох обвинувачених судив уже наглий суд разом з іншими учасниками, яких позасуджувано на кари вязниці (двох засуджених на смерть помилувано), але тоді справу Скіцького і Штокала передано звичайному судови.

Як тоді так і тепер оба не почуваються до закидуваної їм вини. Оба не знали нічого про плян нападу на почту.

На внесення оборони мав зізнавати як свідок Ординець на доказ, що Скіцький не був втаємничений в плян нападу. Ординець після помилування від кари смерти дістав 12 літ вязниці і сидить тепер у вязниці в Равічу. Однак від управи цеї вязниці прийшла відомість, що Ординця на час доставити до Львова не можна. Не явився також свідок комісар Федунішин, що перебуває тепер у Відни. А що оборонці зажадали ще 12 інших свідків, на яких трибунал згодився, то розправу відложено.

Велике світове диво.

Метеор, що знищив країну величини Бельґії.

До Москви повернув недавно проф. Кулик, що їздив на Сибір розслідживати місце, де впав метеор, найбільший, який знає людська історія. Ця величезна брила, що походить з якогось небесного тіла, розбитого наслідком якоїсь воздушної катастрофи, упала ще 1908 р. серед безмежних тайґ північної Сибіри, але ніхто не пробував відшукати це місце і розслідити наслідки упадку. Аж у квітни минулого року вибрався туди проф. Кулик. Він побачив мертву пустиню. Милями тягнулися спалені ліси, а земля була подібна до побоєвища, зораного ґранатами. Хоч від упадку метеору минуло 20 літ, ростинність ще доси не віджила, а як де показується, то не зелена, а якась темно синява. Звірина оминає те місце, затроєне на довгі часи якимись ґазами.

Яка величезна брила упала тоді на землю, видко з того, що вона знищила всяке орґанічне життя на просторі, що відповідає величині нинішної Бельґії. Якби він був упав не в лісисті тайґи, але в середину якогось замешкалого краю, бувби викликав катастрофу, найбільшу в історії світа. Якби був попав на Париж або Берлін, то довкола тих міст були би повстала на сотках кільометрів пустиня.

З весною проф. Кулик вибирається знову з виправою в глибину північної Сибіри, щоби докінчити наукові досліди над катастрофою з 1908 р.

НОВИНКИ.

— **Розвязання Лугів.** Тернопільський воєвода розвязав у грудни м. р. 9 лугових товариств в Рогатинщині, а саме: в Уїзді, Потоці, Помоняті, Хохонові, Жовчеві, Колокомині, Григорові, Явчу і Драшеві. Опісля розвязано Луги ще в таких селах: Бабухів, Конюшки, Дібринів, Залипє, Підгородє, Обельниця і Вища. Давнійше розвязано Луги в Псарах, Деловій і Лучинцях. Взагалі із сорок кількох лугових товариств у Рогатинщині лишилось ледви кілька.

— **Російські еміґранти у Львові** уладили в православній церкві заупокійне богослуження за померщого недавно в

бо до нього люди самі дорогу знайдуть.

Іван попав в кігті Райхманового наганяча і небаром опинився в його хаті.

Дохтор привитав Івана чемно, казав собі згори заплатити 60 зл. за лікарську пораду і таки зараз виплатив наганячеви його пайку та вислав шукати нових жертв, а сам приступив до розслідження іванової недуги.

Іван розказав, як і що йому долягає, згадав про несамовиту горівку, що її з кумом Семком в корчмі випив, і про вареники, і болі в середині, і брак охоти до їди, ба горячку і всьо, а дохтор Шміль слухав не слухав, а водно дивився у вікно, чи наганячі не ведуть нової жертви.

Як Іван скінчив розказувати, то дохтор велів йому роздягнутися, лягти горілиць на лаві й став його оглядати, обстукувати та обмацювати.

— Мені здається, що ви пальцями хороби не вимацяєте — згодом відзивається Іван. — Я чув, що є така машина, котрою можна людину наскрізь просвітлити і заглянути у нутро. Якщо у вас є така машина, то будь ласка, загляньте до самої середини, який там біс сидить, що чоловікови жити не дає?

— А ви бачили таке машине? — цікавиться жид.

— Бачити не бачив, але чув про неї. Де мав бачити, коли у селі її нема, а у мійського дохтора то я оце вперве у вас — відповідає Іван.

— Є у мене таке файн машини і я можу засвітити до самої середини, до болюче місце, але за машини треба окремо заплатити 30 зл. — каже дохтор.

— Йой, аж тільки? — здивувався Іван. — Таж майте змилування над бідним та немічним! Нехай тих 60 зл., що взяли у мене, вже буде за всьо і за машину! У мене тільки грошей нема!

— Як нема грошей, то не забагати машини! Мене сама електрика більше коштує. Це лиш для вас так тано, у инших я беру більше — гороїжиться доктор.

— Каже дешево... 90 зл. то називається дешево! Та ще коби помогло! Та що робити? Життя і здоровля чоловікови милійше від гроший — муркоче Іван про себе, а голосно додав: — Заплатити, то і заплатиться, через те не збіднію, давайте машину!

Іван мав на думці апарат до просвітлювання проміннями Рентґена, що про нього він багато чував від людий. Тимчасом у дохтора Шмілька такого апарату не було і Шміль не вмів навіть з ним обходитися. До того є окрема наука.

Та від чого у пана дохтора жидівська кепеле?

Він казав принести від цирулика машинку до електризування при невральґічних болях і примістив її Іванови на животі. Жидка, що вештався по кімнаті, заставив крутити корбою і робити шум та теркотання, а сам вложив хворому до широко роззявленого рота засвічену електричну жарівку й став пильно дивитися через ясно освітлений рот до середини. Це у Шміля називалося просвітлення ронтґенівськими проміннями.*)

— Досвітив до болючого місця — згодом відзивається дохтор Шміль. — Ай, ей, чого я не бачу? Цс... цс... цс... там сидить велика хвороба... Зараз... поправлю машину...

Івана засвічена жарівка в роті таки добре припікала, та він думав, що це належить до лікування і терпеливо зносив біль. Щойно зацікавлений, що там у нутрі пан дохтор побачив, порушився і хотів спитати, та ледви рушив ротом, а жарівка лиш хрупнула і вже по ній. Маком розсипалася і рот покалічила, так що Іван почув острий пекучий біль.

Він засичав з болю, відіпхнув жидів від себе, машину скинув з живота, встав з лави і спльовуючи кровою з дрібним склом, твердо закляв:

— А бодай вас шляк витрафив з таким ліченням! Ото раз дохтор!

— Що шляк, за що шляк? Хлоп свиня машину покусав, шкоди наробив, ще й клене? Заплати 100 зл. за шкоду і йди до дідьче мами! — кричить дохтір Шміль.

(Конець буде.)

*) Так дійсно було

кн. Миколу Миколаєвича. На богослуженню явилися крім справжніх росіян також деякі львівські москвофіли.

— **Великі грошеві надужиття.** Перед карним трибуналом окружного суду у Львові розпочався 21. м. м. великий процес проти д-ра Кольніка і тов., обвинувачених за фінансові надужиття, котрі наразили державний скарб на страту міліона долярів і спричинили банкротство двох великих банків у Львові. Між численними свідками буде переслуханий бувший голова міністрів Влад. Грабскі.

— **Злочинна добродійність.** У Варшаві є польський комітет, що займався несенням помочи дітям далекого Сходу. Гроші давали люди і ріжні встанови, а комітет так господарив ним, що справою мусіла занятися судова влада. Ревізія книжок викрила, що комітет спроневірив 50.000 зол. Хтось повинен піти до Іванової хати, але що то великі пани, то покищо нікого не арештували.

— **Богацтво української землі.** На Волині коло Рівного відкрито поклади міди. З Варшави має вибратись в ті сторони комісія, щоби прослідити землю. Покладами міди інтересується особливо військова влада, бо мідь має велике значіння для вирobу муніції.

— **Гарний сторож порядку і законів.** В Камінці Стр. арештували місцевого команданта поліції Новака, що був у порозумінню з бандитом Лиском і намовляв його вбити міщанина Очковського. Новак мав любовні зносини з жінкою Очковського і хотів його позбутись. Лискови він обіцяв гроші, як убє Очковського, та запевнював його, що ніхто про це не дізнається. Новака відставили до вязниці в Золочеві.

— **Засипані снігами.** Коло Манькович пов. Вильно сніговиця засипала кільканайцятьох селян. Люди чотири години їх відкопували. В тих самих сторонах селянин Коцняк виїхав з жінкою на ярмарок і більше не вернув. Буря знищила багато телеграфічних стовпів. Опісля під селом показалося стадо вовків. Селяни днями і ночами відстрілюються перед ними. На дорозі коло села Чорний двір найшли людський кістяк, огризений вовками.

— **До банкової контори** Корнґольда у Варшаві впало 4 бандитів і з револьверами в руках зажадали від Корнґольда та двох урядників піднести руки до гори. Опісля зрабували з каси готівкою 25 тисяч зл. і вибігли на улицю. В погоню за ними пустилися повідомлені поліцїянти, які одного бандита дігнали і застрілили. Найдено при нім зрабовані гроші. Опісля зловлено ще двох бандитів, а тільки один утік.

— **Богатий жебрак.** У Варшаві умер жебрак Павло Юхневіч, знаний з того, що грав по вулицях на скрипках. Показалось, що той жебрак мав у Варшаві 4-поверхову каменицю і крім того лишив готівкою міліон золотих. В останнім часі наймив був собі навіть поліціянта, що мешкав коло него і пильнував його добре. Однак ніхто не сподівався, що він аж такий богач.

— **В двірськім лісі** коло Карова пов. Рава руська гайовий Кот приловив Тимка Дорощака, що з крісом в руках вибрався на недозволене полювання. Гайовий хотів відобрати йому кріс, але Дорощак стрілив до нього і ранив його тяжко. Тепер шукає за ним поліція.

— **Напад на гостинци.** На гостинци між Ліском і селом Луковим напали на купця Струля Сеґаля бандити, побили його сокирами і зрабували 200 зл. Сеґаля найдено на гостинци непритомного і тому вислідити бандитів важко.

— **До чого доводить сварка за межу?** Андрій Мельник і Прокіп Король, господарі в Колодниці пов. Стрий, посварилися за межу, причім Мельник вдарив Короля в лице. Король відімстився, ударивши Мельника так колом по голові, що той умер. Поліція арештувала душогуба, але він пробував утікати. Тоді поліціянт стрілив за ним і ранив його в ногу. Дійшло до того, що лікар мусів ту ногу відрізати. Осьтак з пустої причини один чоловік стратив життя, а другий став калікою і буде ще перед судом відповідати за вбийство.

— **Жінка вбила чоловіка.** В селі Вишенці пов. Городок яг. доконано злочину. Тамошнього господаря Івана Кота убила в часі сну жінка Текля, завдавши йому сокирою шість ударів в голову. Причиною вбийства було лихе родинне життя. Вбийницю арештовано.

— **Бандитизм.** До комори Аріона Войчука, господаря в Дрогиничах пов. Горохів дістались в ночі злодії. Почув це Войчук з хати, збудив свого сина Андрія і оба зі сокирами в руках удалися до комори. На порозі привитали їх злодії револьверовими кулями, від яких Аріон згинув на місци, а син Андрій кілька годин пізнійше. Злодії втікли, не забравши нічого.

— **Наслідки піянства.** Коло Нової Мощаниці пов. Здолбунів найшли в ріці пару утоплених коний, запряжених до санок. Недалеко на снігу лежав Василь Давидюк з Пивчі, що давав ще слабі знаки життя, а кільометер дальше, найдено замерзлого Кирила Віконччука. Вони вертали пяні з ярмарку в Дубні. Сполошені коні впали в ріку, причім один з людий замерз на дорозі а другого в безнадійнім стані відставили до дому.

Вовки жирують. До фільварку коло Дукшт вбігла голодна вовчиця, дісталась до мешкання і вхопила в зуби 1-літну дитину. Заки перелякана пістунка добігла до дверий, вовчиця була вже в лісі. Двірська служба зробила небавком облаву, в якім взяла участь також гранична сторожа, перетрясла всі корчі, але вовчиці не знайшли. — Навіть під Краковом показались вовки. Віщують з того довгу та гостру зиму.

— **Напад на потяг.** На потяг, що їхав з Варшави до Бидґоша, напало коло стації Кросневичі чотирох бандитів. Вони добулись до вагона третьої кляси і стріляючи з револьверів, зрабували пасажирам пакунки. Заки потяг затримали, бандити вискочили з добичею і втікли. Одному пасажирови вкрали два футра вартости 4.000 зл., іншим захватили валізки з грішми, дорогоцінностями, вбранням і т. п.

— **Замісць свині вкрали трупа.** В мадярськім селі Надьляк 70-літна селянка Червонко зарізала свиню і замовила різника, щоби наробив їй ковбас і т. п. Коли прийшов різник, старушка вмерла нагло на удар серця. Різник прикрив трупа полотном і побіг швидко до війта, щоби повідомити його про смерть старушки. Приходить назад з війтом, а по небіжці ані сліду. Показалось, що сусіди хотіли вкрасти зарізану свиню і в поспіху забрали трупа старушки.

— **Нещастя у вязниці.** З Варшави доносять, що у вязничих бараках у Вермях вибухла пожежа. Вязнича сторожа випустила вязнів на двір і серед замішання 12 політичних вязнів утікло. Вогонь перекинувся на вязничий шпиталь, де було кількадесять хорих. Тільки половину хорих удалось уратувати, інші згоріли. Ратунок був неможливий, бо не було пожарних приладів.

— **Привязаний до дерева на морозі.** На гостинци коло Тчева кількох бандитів напало на господаря Войцеховского і приложивши йому револьвер до грудий, відобрали готівку 50 зл. Опісля привязали його до дерева, завязали очи власною шапкою і втікли. Так витримав Войцеховський на морозі аж до рана і щойно переходячі залізничники розвязали його.

— **Новорічний дарунок.** Нюйорський міліонер Герхнес записав 10 міліонів для місцевого університету. Гроші призначені на внутрішну орґанізацію університету та на будову мешкань для студентів.

— **Напад на реставрацію.** В німецькім місті Вроцлаві напало двох замаскованих бандитів на реставрацію і почали на всі боки стріляти з револьверів. Трьох гостий було тяжко ранених, а двох із них умерло. Інші гості і властителька повтікали. Тоді бандити спокійно забрали з каси більшу суму гроший та дві торби з цінними паперами і щезли на вулиці.

ЗІ СВІТА.

Чехи проти польської худоби.

Чеське міністерство рільництва обмежило довіз худоби, овець, кіз і свиний із 40 повітів Польщі, в яких панує нібито якась зараза. Чеські міста нарікають на цей міністерський розпорядок, що підносить ціни мяса на внутрішнім ринку.

Боротьба з забобонами.

З Риму доносять, що папа визначив окрему комісію, котра має розпочати боротьбу з забобонами в Італії. Комісія має викоренити серед італійської людности віру в ріжні річи, що приносять щастя, як підкова, шнур з вісільника і т. п. Опісля піде боротьба, що має на меті знищити забобонну віру в „уроки злим оком“ і т. п. Шкода, що у нас нема кому занятися подібною боротьбою, бо забобонність нашого простолюддя дуже велика.

Повстання муринів у Конґо.

У французькій кольонії Конґо, в середній Африці, вибухло грізне повстання муринів, що убили багато білих кольоністів, а ще більше взяли до неволі. Повстанці зажадали від французької влади, шоби відкликали французькі війська на 40 кільометрів від Банкі, грозячи інакше розстрілянням полонених та знищенням військової стації в Босалі.

Підводний вулькан.

Найбільший на світі вулькан Кракатаз (на острові коло Австралії) вибухає знову. Вулькан є підводний і тому море в сусідстві острова кипить і підноситься. За 24 годин було 4.000 вибухів.

Втопилося 380 людий.

На Китайськім морю, між Шангаєм і Гонконом, розбився в часі бурі пасажирський корабель. Уратувалось тільки 20 людий. Решта 380 пішла з кораблем на дно.

Новий кандидат на царя.

Як доносять з Парижа, російські монархісти вибрали кн. Микиту, сина в. кн. Александра, кандидатом до російського престола на місце померщого в. кн. Миколи Миколаєвича. Він є приватним урядником і поїхав тепер до Америки.

Австрія і польські свині.

Австрійський уряд відкликав зарядження, що мали на меті обмежити довіз свиний з Польщі.

ДОПИСИ.

БОЯНИЧІ, ПОВ. СОКАЛЬ. (Чому у нас зле?). Коли в цілій Галичині ведеться боротьба з коршмами, у нас робиться зовсім інакше, бо громадяне підносять коршму. За нашим селом мешкає одинокий жид, який має ґалянтерійний склеп і трафіку. Не задоволяє його цей склеп і він, не маючи позволення, держить і горівку. Продає наш Шмілко більше горівки, як продається її в шинку. Тепер, коли усі села зносять коршми, то у нас домагаються її. І вже знайшлося таких двацятьох з наказним війтом Михальчуком, що підписалися на просьбі жида, яку він вносить до староства, щоби йому було вільно тримати шинк. А коли парох о. Худик накричав за те на людей, то „мудрі хлопці“ зійшлися вечером до Шмілка й оповіли йому, що парох говорив в церкві. В селі нема ще дотепер читальні, ані кооперативи. Крім жида має ще оден громадянин, українець склеп, але більше людей ходить купувати за село, до жида, замісць підпомагати свойого чоловіка. Встид і ганьба такій громаді! Все те діється тому, що маємо такого наказного війта, який зі своїм помічником, Миколою Капустяком продавби село за килишок горівки. Коли запитаєте свідомих громадян, чому вони не стараються якось просвітити своє село, то вони кажуть, що чекають на вибір свойого війта. Ще підчас громадських виборів вибрали у нас раду з одинацятьох українців, одного хруня і чотирох поляків. Одначе війта ще не вибрали до тепер, бо наказний війт Михальчук в змові з поляками не допускає до вибору. Чи справді нема способу зробити раз тому конець? **Обсерватор.**

КОШЛЯКИ, ПОВ. ЗБАРАЖ. (Кепська господарка в кооперативі). Кооператива наша, заснована ще в 1921 р., розвивалась досить гарно. Перебула крізу марки, дожила золотого і була надія на краще будуче. На жаль управа кооперативи зложилась з людей некооператорів. Справник до нічого не мішався, а книговод та склепарі доїли кооперативу, як корову і довели до того, що білянс за 1928 р. виказує 9.000 зол. манка. Надзірна Рада, люде чесні, не могли нічого вислідити, бо при кождій ревізії майна управа все пасувала лядових довжників з вірителів нікoли. Ще в році 1927 було підозріле манко, однак ревізор зі Збаража виказав зиск і треба було повірити. Аж в 1928 р. вилізло шило з мішка. На просьбу нової управи приїхав ревізор зі Львова і перевів ґенеральну ревізію, якої вислідом є поверх 9.000 зол. манка, котре треба заплатити, однак нема кому. Книговод не має нічого, що зробив, то пропив у Струля, справник доказує, що він по товарі не їзлив, а склепар записав куплене поле на діти. Прийдеться чесним людям заплатити а Срулевих го те посадити до Іванової хати. От вам наука! **Член.**

Нові книжки і видання

НАША ЗЕМЛЯ, суспільно-політичний і літературний журнал, ч. 12 за грудень. Виходить в Ужгороді.

КУЛЬТУРА, журнал культурного, суспільного й політичного життя, ч. 1. Львів, Осолінських ч. 10.

Літопис українського друку, ч. 51. Орґан державної бібліографії. Щотижневе видання української книжкової палати в Харкові.

Жіноча Доля ч. 1—2, двотижневик для українського жіноцтва, ч. 1—2. Коломия, вул. Нова ч. 1.

Сільський Господар, орґан тов. „Сільський Господар“ у Львові, ч. 1. з додатком „Шовківництво.“

Кооперативна Республика, економ.-суспільний місячник, ч. 1. за місяць січень. Видає: Ревізійний Союз Українських кооператив у Львові, вул. Словацького ч. 14.

Робінзон Крузо, популярне видання. Золота Бібліотека української дитини під редакцією Мих. Матвійчука, випуск 4—8. Львів 1929. Сторін 130. Давні пригоди морського розбитка на безлюднім острові, переповідчені цікаво та ілюстровані А. Манастирським, повинні знайти численних читачів, головно серед нашої молоді. — Ціна 3 зл.

З днів радости і смутку. Однодніка присвячена українським інвалідам. З ілюстраціями. Львів, 1929. Сторін 48.

Капраль Тимко, мельодрама на 5 дій з партитурою. Видавництво „Подільська Бібліотека“ в Тернополі. Сторін 24 і 16 сторін нотного тексту. Аматорські гуртки при читальнях дістають песу, що надається на вистави по сільських сценах.

Холодний Яр, історична драма на 4 дії Я. Водяного. З часів визвольних змагань на Україні 1921 р. Тернопіль-Львів 1928 р. Сторін 64.

Проти хвиль, місячник політики і громадського життя, ч. 7—9. Львів, вул. Коперника ч. 28.

Ціни у Львові.

22. січня 1929.

Збіже. Жито й овес подорожіли, гречка потаніла. Пшениця двірська 46.25—47.00; селянська 43.00—44.00; жито 36.00—36.75; ячмінь бров. 34.50—35.50; ячмінь на мливо 28.00—29.00; пастівний 35.50—36.50; овес 34.00—35.00; гречка 37.50—38.50; кукуруза румунська 35.50—35.50; фасоля біла 105.00—130.00; краса 65.00—75.00; колірова 50.00—55.00.

Гроші. Доляр 8.88, канад. 8.82, чеська корона 0.26, шілінґ 1.25, лей 0.05, фр. франк 0.34, фунт штерл. 43—44, червонець 17.50—18.50.

Видає С-ка „Діло“, зар. стов. з обмеж. пор. — За редакцію відповідає Ол. Кузьма. — З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.